

“หัวลำโพง” ในอนาคต

กลายเป็นทอล์กออฟเดอะทาวน์ต่อเนื่องยาวนานหลายสัปดาห์ เมื่อกระทรวงคมนาคมโดยการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) ผุดกรอบแนวคิดที่จะพัฒนาพื้นที่เชิงพาณิชย์ตลอดแนวเส้นทางรถไฟจากสถานีบางซื่อถึงสถานีรถไฟหัวลำโพงแถมมีการเผยแพร่ภาพจำลองตึกสูงตระหง่านโดดเด่นอยู่เบื้องหลังสถานีรถไฟกรุงเทพฯ (หัวลำโพง) บดบังความงดงามแห่งสถาปัตยกรรมแบบนีโอคลาสสิกของสถานีหัวลำโพง ด้วยหลังคาโครงเหล็กโค้งครึ่งวงกลมขนาดใหญ่ ซึ่งกลายเป็นแลนด์มาร์กสำคัญอยู่คู่กับกรุงเทพมหานครมากกว่า 105 ปี

เมื่อแนวคิดเรื่องการพัฒนาพื้นที่ถูกตีความครอบคลุมไปถึงการทุบทิ้งสถานีรถไฟ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์คู่บ้านคู่เมืองของคนกรุงเทพฯ กระแสความกังวลถูกแพร่กระจายไปทั่วสารทิศผสมผสานกับความจริงที่ปรากฏว่า รฟท. กำลังวางแผนพัฒนาพื้นที่เชิงพาณิชย์ตลอดแนวเส้นทางรถไฟแบบมิกซ์ยูส ที่จะมีการนำพื้นที่ไปพัฒนาเป็นห้างสรรพสินค้า โรงแรม อาคารพาณิชย์และอื่นๆ มีเป้าหมายสร้างรายได้ทดแทน ขดเซย ตัวเลขขาดทุนสะสมของ รฟท. ที่มีจำนวนกว่า 200,000-600,000 ล้านบาท

รวมทั้งนโยบายปรับลดขบวนเที่ยววิ่งรถไฟสายสั้น ชานเมืองเข้า “หัวลำโพง” เหลือเพียง 22 ขบวนต่อวันจาก ๓๘ ขบวนต่อวัน ในวันที่ 23 ธ.ค.ที่จะถึงนี้ หลังสถานีกลางบางซื่อแห่งใหม่พร้อมเปิดให้บริการ โดยขบวนรถไฟทางไกลทั้งหลายให้ไปหยุดที่สถานีบางซื่อเพื่อให้สอดคล้องกับผลการศึกษาจากสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) และกรมการขนส่งทางราง (จร.) ที่ระบุว่า การปรับลดขบวนรถไฟเข้าหัวลำโพงจะช่วยลดปัญหาจุด

ตัดในเขตเมืองและลดปัญหาการจราจรติดขัดจากบางซื่อ-หัวลำโพง ที่มีถึง 7 จุด และช่วงมักกะสัน-หัวลำโพง 3 จุด แถมยังลดจำนวน

การปิดกั้นถนนได้ถึง 826 ครั้งต่อวัน หรือประมาณครั้งละ 5-10 นาที

การศึกษาประเมินผลกระทบพบว่า หากลดขบวนรถเหลือ 22 ขบวนต่อวัน จะมีผู้โดยสารที่ได้รับผลกระทบประมาณ 3,126 คนต่อเที่ยวต่อวัน หรือรวมไปกลับที่ 6,252 คนต่อเที่ยวต่อวัน คิดเป็นวันละ 0.018% จากภาพรวมในทุกโหมดการเดินทางใน กทม. ที่มีกว่า 36 ล้านคน แต่จะช่วยลดปัญหาจราจรติดขัดจากจำนวนจุดตัดรถไฟในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะพื้นที่ชั้นในได้อย่างมีนัยสำคัญ

แต่เมื่อกระแสความบนโลกโซเชียลกลายเป็นประเด็นที่จุดติดง่ายยิ่งกว่าไฟลามทุ่งผู้ใหญ่ในกระทรวงคมนาคมจึงนั่งไม่ติด ต้องออกมาปฏิเสธยืนยันกระทรวงคมนาคมไม่มีนโยบายที่จะทุบสถานีรถไฟหัวลำโพง สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นเพียงกรอบแนวคิดในการพัฒนาพื้นที่รอบเขต

ทางสถานีรถไฟเพื่อสร้างรายได้ ตามที่บริษัทลูกของ รฟท. คือ บริษัท เอสอาร์ทีเอ แอสเสท จำกัด เป็นผู้เสนอกรอบแนวทางการพัฒนามา และในที่สุด พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้สั่งการให้มีการเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ รวบรวมปัญหาข้อเสนอนั้นออกมาให้ชัดเจนก่อนที่จะให้ รฟท. สรุปว่าจะยังเดินหน้าให้ขบวนรถไฟสายชานเมืองหรือสายสั้นเข้าหัวลำโพงแค่ 22 ขบวน

จากทั้งหมด 118 ขบวนอยู่หรือไม่อย่างไร และการพัฒนา สถานีหัวลำโพงจะเดินไปในทิศทางใด ซึ่งจะได้ข้อสรุป ภายในต้นสัปดาห์นี้

ขณะที่นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ รมว.คมนาคม ออกมา ย้ำว่าจะไม่มีการรื้อหรือทุบหัวลำโพงเด็ดขาด แต่ต้องปรับปรุง ภายในสถานีให้สะอาด สะดวก ทันสมัย ขณะเดียวกัน ก็ต้อง มีการใช้สถานีกลางบางซื่อให้คุ้มประโยชน์กับงบประมาณ

สำคัญของกทม. โดยสถานีกลางบางซื่อเป็นสถานีรถไฟที่ใหญ่ที่สุดในอาเซียน รองรับผู้โดยสารโดยรวมได้กว่า 624,000 คนต่อวัน ขณะที่สถานีรถไฟ หัวลำโพง ซึ่งมีอายุมากกว่า 100 ปี รองรับผู้โดยสารได้ 60,000 คนต่อวัน

เมื่อสถานีกลางบางซื่อพร้อมเปิดให้บริการ ทั้ง รถไฟ.และกระถรวง กทม.จำเป็นต้องกำหนดนโยบายใช้ประโยชน์จากสถานีรถไฟแห่งใหม่ ให้ได้มากที่สุด ขณะที่สถานีหัวลำโพงย่อมต้องลดบทบาทด้านการบริการลง แต่จะลดลงจนถึงขั้นยุติการให้บริการทั้งหมดหรือไม่เป็นเรื่องที่หน่วยงาน

รับผิดชอบต้องประเมินผลดี-ผลเสียให้ถี่ถ้วน และชี้แจง ต่อสาธารณชนให้ชัดเจน เช่นเดียวกับการพัฒนาพื้นที่ หัวลำโพง ซึ่งควรอยู่ภายใต้การพัฒนาเชิงอนุรักษ์

ตลอดหลายทศวรรษที่ผ่านมา การเปลี่ยนถ่ายโหมด การเดินทางครั้งใหญ่เกิดขึ้นเสมอ โดยเฉพาะเมื่อการพัฒนา ประเทศไม่สามารถหยุดนิ่งได้ ย้อนหลังไปหลายสิบปี ก่อน การริเริ่มย้ายสนามบินนานาชาติดอนเมืองไปยัง สนามบินสุวรรณภูมิก็ไม่ใช่ว่าเรื่องง่ายแต่ในที่สุดการเปลี่ยน ผ่านสู่สนามบินนานาชาติแห่งใหม่ของไทยก็ผ่าน ไปได้ด้วยดี

หรือแม้แต่การก่อสร้างโครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียว ตัดผ่านถนนสุขุมวิทในฐานะรถไฟฟ้าสายแรกของ กรุงเทพมหานคร ซึ่งถูกต่อต้านรุนแรงจากโรงเรียนที่ อยู่แนวรถไฟฟ้า ไม่ว่าจะเป็นประเด็นทำลายสิ่งแวดล้อมหรือมลภาวะทางเสียง แต่ในที่สุดความสะดวกสบายของการเปลี่ยนผ่านเทคโนโลยีระบบราง แบบใหม่ก็สามารถเอาชนะเสียงวิพากษ์วิจารณ์ได้ทั้งหมด จึงเชื่อว่าการ เปลี่ยนถ่ายจากสถานีหัวลำโพงสู่สถานีกลางบางซื่อก็จะเป็นเช่นนั้น.

ที่ได้ลงทุนไปกว่า 80,000 ล้านบาท ในฐานะสถานีรถไฟ กลางแห่งใหม่ของประเทศที่ออกแบบไว้รองรับรถไฟฟ้า เชื่อม 8 สนามบิน, รถไฟชานเมือง, รถไฟทางคู่, รถไฟ ความเร็วสูง และรถไฟแอร์พอร์ตลิงค์ รวมทั้งการเดินทาง ผ่านระบบรถเมล์สาธารณะที่จะเข้าไปวิ่งรับผู้โดยสารออก จากสถานีเชื่อมต่อไปยังสถานีรถไฟฟ้ามหานคร และจุด

สุรางค์ อยู่แย้ม